

Bērzpils bibliotēkas darba pārskats par 2021. gadu

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	3
2. Finansiālais nodrošinājums.....	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	4
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	5
6. Krājums.....	7
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.	9
8. Novadpētniecība.	11
9. Projekti.....	14
10. Publicitāte.	14
11. Sadarbības tīkla raksturojums.	14
12. Pielikumi	

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.

Īss situācijas apraksts

Bērzpils pagasta bibliotēka ir pašvaldības publiskā bibliotēka, ko 2021. gadā finansēja un uzturēja Balvu novada pašvaldība un Bērzpils pagasta pārvalde, jo no 01.09.2009 bibliotēka darbojas kā Balvu Centrālās bibliotēkas Bērzpils pagasta filiālbibliotēka. 2021.gadā sakarā ar novadu reformu bibliotēka saucas - Bērzpils bibliotēka, un ir Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienība.

Bērzpils pagasta bibliotēka ir kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta LR Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā un veic iespieddarbu, elektronisko izdevumu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, saglabāšanu un nodrošina šo krājumu un bibliotēkā esošo informācijas tehnoloģiju publisku pieejamību un to izmantošanu.

Bibliotēkas darbības mērķis ir bibliotekāro, bibliogrāfisko, informatīvo un izklaidejošo pakalpojumu sniegšana bibliotēkas apmeklētājiem.

Bibliotēka apkalpo sava pagasta, kā arī visu apkārtējo apdzīvoto vietu iedzīvotājus - skolēnus, kas mācās Bērzpils vidusskolā, un strādājošos, kas nodarbināti Bērzpils pagasta iestādēs un uzņēmumos u.c. Lasītāju skaits ir krietni samazinājies, kas izskaidrojams ar vīrusa Covid-19 izplatību un tā ierobežojumiem. Arī bez tā perspektīvā pagastā joprojām neizbēgami paredzama bērnu skaita samazināšanās un pensionāru skaita palielināšanās, ko ietekmē vispārējā tautas novecošanās. Lielākā daļa jauniešu izbrauc uz mācībām un darba meklējumos uz pilsētām vai ārzemēm, un laukos vairs neatgriežas.

Uz 01.01.2022 Bērzpils pagastā ir deklarējušies 661 iedzīvotājs. Salīdzinājumā 2020. gadā deklarējušies – 701; 2019. gadā deklarējušies – 719. Secinājums: ar katru gadu pagastā cilvēku paliek mazāk.

Pārskata perioda paveiktais no bibliotēkas attīstības plānā definētajiem virzieniem un uzdevumiem.

- 1) Vadoties pēc lietotāju pieprasījuma, sistemātiski piekomplektēts bibliotēkas krājums;
- 2) Nodrošināta iespēju robežās krājuma un informācijas pieejamība lietotājiem;
- 3) Vākti materiāli, apkopota visa iespējamā informācija par savu pagastu tematiskajās novadpētniecības mapēs un elektroniski;
- 4) Regulāri ar jaunāko informāciju papildināta bibliotēkas mājaslapa, kā arī strādāts pie cita veida bibliotēkas publicitātes – Facebook, laikraksts Vaduguns.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā notikušas Covid-19 ietekmē: nenotika lielāki pasākumi un apmeklētājiem bija ierobežoti apmeklējumi un piekļuve pie datoriem.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums.

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2019	2020	2021
Kopā (EUR)	1809	1558	1428
Pašvaldības finansējums:	2466		
t.sk. Balvu CB budžets (krājuma komplektēšanai)	1309	1308	1308
t.sk. Bērzpils pagasta pārvalde	500	250	120
Citi ieņēmumi:			
t.sk. maksas pakalpojumi.	70	0	0

Bibliotēkai ir 2 finansējuma piešķirēji. Telpas un inventāru uztur Bērzpils pagasta pārvalde, bet krājuma komplektēšanai finansējumu iedala Balvu CB.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.

Pārskata periodā nekādas darbības pie telpu remonta nav veiktas. Jauns inventārs nav iegādāts.

Iekārtas, aprīkojums.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Cik gadus veca šī tehnika
Datori	1	5	1 - 7 gadi 2 - 13 gadi 3 – 6 gadi
Plānie klienti			
Multifunkcionālās iekārtas	1	1	1 – 7 gadi 1 – 6 gadi
Printeri		1	1 – 15 gadi
Kopēšanas iekārtas			
Skeneri	1		1 – 13 gadi
Citas iekārtas			

Darbiniekam:

Dators Vectron AK11 M05 iegādāts 2014. gadā, kad bibliotēka pārgāja uz Alisi;
 Multifunkcionālā iekārta Canon MF4400 iegādāta 2014.gadā;
 Darbiniekam norādīts 1 skeneris - tā ir krāsu multifunkcionālā iekārta Samsung CLX-2160N, kurai citas funkcijas nedarbojas, bet kura joprojām normāli skenē.

Lietotājiem:

2 datori Vector AK09M18 saņemti BMGF līdzfinansētā publisko bibliotēku attīstības projekta 3TD ietvaros 2008. gadā;
 3 datori ATEA Vectron saņemti Balvu novada pašvaldības projekta ietvaros, izmantojot ES fondu līdzfinansējumu, 2015. gadā;
 1 krāsu multifunkcionālā iekārta Brother MFC-J6520DW arī tā paša Balvu pašvaldības projekta ietvaros saņemta 2015. gadā;
 1 printeris HP Laser Jet iegādāts par pašvaldības līdzekļiem 2006. gadā.
 Visas iekārtas un datori strādā normāli, izņemot 2 vecākos datorus, kas ienākuši 2008.gadā 3TD projekta ietvaros un ir novecojuši (plānots norakstīt).

4. Personāls

Bibliotēkā strādā 1 darbinieks – bibliotēkas vadītāja – uz 0,75 slodzi ar vidējo speciālo bibliotekāro izglītību.

Telpas vairākas reizes nedēļā uzkopj pagasta pārvaldes apkopēja/sētniece.

2021. gadā sakarā ar vīrusa izplatību nav notikuši klātienē semināri, mācības. Tiešsaistē esmu piedalījies 2 semināros un 1 sanāsmē bibliotēku darbiniekiem.

No Balvu CB saņemti **2 apliecinājumi** par piedalīšanos tiešsaistē semināros:

“Darba formas Balvu reģiona bibliotēkās 2020.gadā” (10.04.2021);

“Kas notiek Balvu novada bibliotēkās 2021.gadā: novadu reforma, novitātes, ierosmes” (14.12.2021).

5.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.**Galvenie rādītāji.**

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	205	172	162	-19%; -6%
t. sk. bērni	74	67	41	-10%; -38%
Bibliotēkas apmeklējums	3110	1809	1336	-42%; -35%
t. sk. bērni	1455	524	135	-64%; -74%
Virtuālais apmeklējums	901	477	494	-47%; +3%

Izsniegums kopā	5775	4751	3669	-22%; -29%
t. sk. grāmatas	2390	2027	1400	-18%; -45%
t. sk. periodiskie izdevumi	3154	2591	2174	-22%; -19%
t. sk. bērniem	1022	682	239	-33%; -65%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	29%	25%	24%	-4%; -1%
t.sk. bērni līdz 18 g. (Bērnu skaits līdz 18 g.)	79% (94)	70% (96)	47% (87)	-9%; -23%
Iedzīvotāju skaits	719	701	661	-2%; -6%

Pakalpojumu attīstība un uzturēšana.

Lai atvieglotu apmeklētāju darbību bibliotēkā, 2021. gadā uzturēti un veikti šādi pasākumi:

- Regulāri ar jaunāko informāciju papildināts stends pie sienas “Aktuāla informācija”;
- Pastāvīgi pieejamas jaunieguvumu izstādes “Jaunākā literatūra bibliotēkā” un “Jaunākā literatūra bērniem un jauniešiem”;
- “Bērnu/Jauniešu/Vecāku žūrijas - 2021” grāmatu izstāde izvietota telpas centrā, lai ir visiem interesentiem pieejama un izmantojama;
- Pieejama apmeklētājiem grāmata “Atsauksmes. Ierosinājumi. Piezīmes”;
- Uzturēta un regulāri papildināta ar jaunāko informāciju bibliotēkas mājas lapa bibliotekas.lv/berzpils/

Pārskata periodā jauninājumi pakalpojumu jomā nav veikti.

Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs.

Sakarā ar vīrusa izplatību un veiktajiem ierobežojumiem uzziņas un informācija sniegtas attālināti pa telefonu vai elektroniski: Bērzpils pagasta pārvaldei – B. Bogdanei, Bērzpils saieta namam – A. Krivišai; laikrakstam “Vaduguns” – Z.Loginai, Bērzkalnes un Briežuciema bibliotēkām, citiem bibliotēkas attālinātiem lietotājiem.

Uzziņu un informācijas sniegšanā izmantots bibliotēkas krājums, tematiskās un novadpētniecības materiālu mapes. Bērni un jaunieši sakarā ar ierobežojumiem, attālinātām mācībām šos pakalpojumus gandrīz nav izmantojuši.

2021. gadā attālināti sniegtas individuālas informācijas par elektroniskajiem resursiem, par bibliotēkā pieejamām tiešsaistes un bezmaksas datu bāzēm. Sniegta dažāda praktiska palīdzība, uzlabojot datorlietotāju prasmes darbā ar datoru.

Elektroniski nosūtīti 102 dokumenti par dažādiem novadpētniecības u.c. jautājumiem. Tas uzskatāmi redzams bibliotēkas elektroniskajā dienasgrāmatā.

Digitalizācija.

2022. gadā digitalizēti 5 dokumenti ar 15 lappusēm – Bērzpīlieši – barikāžu dalībnieki (3 lpp) un pretošanās kustības dalībnieki (12 lpp).

Tabula “Autorizētie lietotāji”

Autorizēti lietotāji (2019)	Autorizēti lietotāji (2020)	Autorizēti lietotāji (2021)	% salīdzinot ar iepr. gadu
15	14	14	%

SBA pakalpojumu piedāvājums.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2019	2020	2021
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	12	2	0
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	6	3	7

6. Krājums.

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija.

Bibliotēkas krājums 2021. gadā 8 reizes papildināts ar daiļliteratūras, nozaru, bērnu grāmatām par pašvaldības līdzekļiem. Visvairāk iegādāta daiļliteratūra, pēc kuras ir vislielākais lietotāju pieprasījums. Mazāk iegādāta nozaru literatūra. Iegādājoties bērnu grāmatas, liela vērība pievērsta Bērnu žūrijas kolekcijas grāmatām.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2019	2020	2021
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1309	1308	1308
t. sk. grāmatām	820	822	819
t.sk. bērnu grāmatām	172	328	115
t.sk. periodiskajiem izdevumiem	489	486	489
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pagastā	1,8	1,9	1,98
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1715	1954	1548

Rekatalogizācija.

2021. gadā rekatalogizēti 289 eks. periodiskie izdevumi - tekošā gadā abonētie žurnāli (274 eks., t.sk., 1 laikraksts) un dāvinātie žurnāli (15 eks.). 2021.gadā rekatalogizētie periodiskie izdevumi sastāda 19% no kopā rekatalogizētajiem preses izdevumiem krājumā.

Visi monogrāfiskie izdevumi bibliotēkas krājumā ir rekatalogizēti.

Krājuma pārbaude (inventarizācija).

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude nav veikta.

Krājuma rādītāji.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2019	2020	2021
Jaunieguvumi kopā	511	470	458
<i>t.sk. grāmatas</i>	145	156	166
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	43	59	56
<i>t. sk. bērniem</i>	18	37	26
Izslēgtie dokumenti	404	1103	800
Krājuma kopskaits	9199	8566	8224
Grāmatu krājuma apgrozība	0,63	0,29	0,21
Periodisko izdevumu apgrozība	1,85	1,59	1,41

Datubāzes.

2021. gadā bibliotēkā tiešsaistē bija pieejamas abonētās datubāzes Letonika un Lursoft laikrakstu bibliotēka. Ļoti nedaudz izmantota tikai Letonika.

Vairāk informācijas ieguvei izmantota Balvu CB Kultūrvēstures datubāze, ko veido Balvu CB, aktīvi līdzdarbojoties pagastu bibliotēkām. Izmantota nedaudz LNB Digitālā bibliotēka www.periodika.lv

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums"

Dabubāze	2019	2020	2021
Letonika	0	19	7
News	0	0	0

Informācija par bibliotēkā pieejamām datubāzēm sniegta apmeklētājiem individuāli, kā arī uzlikta bibliotēkas stendā un ievietota bibliotēkas mājaslapā, bet apmeklētāji datubāzes gandrīz nav izmantojuši.

Darbs ar parādniekiem.

Darbā ar skolēniem – parādniekiem sadarbojos ar Bērzpils vidusskolu, ar klašu audzinātājiem. Tomēr ir vairāki gadījumi, kad bērni grāmatas ilgi neatgriež bibliotēkā,

un ir pat tās nozaudējuši. Grūtības darbā ar bērniem – parādniekiem 2021. gadā radās vīrusa ierobežojumu laikā ar attālinātajām mācībām, kad bērni ļoti maz vai vispār neapmeklēja bibliotēku.

Lai gan pieaugušie parādnieki īpašas problēmas nesagādāja, bet arī ar viņiem darbs sarežģījās, vairākas reizes vajadzēja pagarināt izsniegtajiem iespieddarbiem lasīšanas termiņus, jo arī viņi retāk apmeklēja bibliotēku.

Bibliotēkas krājums, problēmas, vajadzības.

Kopumā grāmatu un periodikas krājums bibliotēkā ir bagātīgs. Tomēr lietotāji vienmēr interesējas par izdotajām jaunākajām grāmatām – gan latviešu, gan ārzemju autoru darbiem. Jāpiedāvā un, ja būs interese, vairāk jāizmanto SBA pakalpojumi. Periodiskie izdevumi ir pietiekošā daudzumā.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji.

2021. gadā bibliotēkā no visiem lasītājiem (162) 25% sastāda bērni un jaunieši (41). Bibliotēkas tuvumā atrodas Bērzpils pamatskola, tas ir galvenais faktors, kas nosaka bibliotēkas darbu ar šo auditoriju. Bērzpils pagastā ar katru gadu samazinās iedzīvotāju skaits, attiecīgi arī bērnu skaits. 2021./2022. māc. gadā Bērzpils pamatskolā mācās 58 skolēni un pirmsskolas izglītības iestādi “Kripatiņas” apmeklē 20 bērni, t.sk., 5-6-gadīgie – 9 bērni. Lasītāju skaitu papildina bērni no citām apdzīvotām vietām, kas mācās Bērzpils pamatskolā.

Tabula “Bibliotēkas lietotāji - bērni un jaunieši līdz 18 g.”

	2019	2020	2021	% salīdzin. ar iepriekš. gadu
Bērni un jaun. līdz 18 gadiem	74	67	41	-10%; -39%
Fiz. apmeklēj.	1455	524	135	-64%; -74%
t.sk., apmeklēj. pie datora	665	138	6	-79%; -96%
Izsniegums	1022	682	239	-33%; -65%

Pēc tabulas redzams, ka visi rādītāji ir strauji samazinājušies; tas izskaidrojams ar Covid vīrusa izplatības veiktajiem ierobežojumiem, attālinātajām mācībām.

Bibliotēkas krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu.

Kā katru gadu arī 2021. gadā ir rūpīgi strādāts pie bērnu un jauniešu literatūras krājuma uzturēšanas un komplektēšanas. Bibliotēkā ir bagātīgs grāmatu krājums šai mērķgrupai. Alisē uzrādīti 1035 eks. bērnu (B, J) grāmatu, kas sastāda 15% no visa bibliotēkas grāmatu krājuma (6643 eks.)

Bērnu un jauniešu grāmatas iegādātas apmēram 3 reizes gadā. No 77 iespieddarbiem, kas iegādāti par pašvaldības līdzekļiem, 16 grāmatas (B, J, V, t.sk., 15 žūrijas grāmatas) adresētas bērniem, kas sastāda 21% no visām iegādātajām grāmatām. Pašvaldības kopējais finansējums grāmatām – 819 EUR, t.sk., bērnu (B,J)

un jauniešu (V) grāmatu iegādei izlietotais finansējums – 145 EUR. Tātad tas ir 18% no kopējās summas.

Uz kopējā fona izskatās, ka ienācis pietiekoši bērnu grāmatu. Jāņem vērā, ka bērnu grāmatām 2021.gadā bija mazāks pieprasījums, un, otrkārt, naudas izteiksmē tās sastāda ievērojamu daļu no piešķirtā finansējuma.

Jau 19 gadus piedalāmies Bērnu žūrijā, un katru gadu iegādātās un saņemtās grāmatas ir labs papildinājums bērnu un jauniešu grāmatu krājumam. 2021. gadā iegādātas 15 bērniem un jauniešiem adresētās žūrijas grāmatas, bet LNB projekta ietvaros saņemtas papildus 5 bērnu grāmatas. Žūrijā pagaidām veiksmīgi startējuši tikai 3 bērni, ko ietekmējusi vīrusa Covid-19 izplatība un ierobežojumi. Pārējie žūrijas dalībnieki vēl lasa vai viņu lasīšana un vērtēšana ir apstājusies pusceļā, jo viņi netiek līdz bibliotēkai.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana.

2021.gadā vīrusa izplatības ierobežojumu dēļ un attālinātajām mācībām uzziņu darbs ar bērniem un jauniešiem ir apstājies, un praktiski nav veikts, jo ir reģistrēti tikai 6 bērnu apmeklējumi pie datoriem.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes.

Sakarā ar vīrusa izplatības ārkārtas situāciju un ierobežojumiem lielāki pasākumi bibliotēkā nenotika.

Uzlikti **tematiskie literatūras un materiālu izstāžu cikli (2)**, kur 1 izstāde adresēta bērniem.

Gadskārtu svētkiem – izstāžu cikls (3 izst.) “Ar gaišām domām Ziemassvētki nāk”, kur bērniem adresēta izstāde “**Zaķīt’s ledus tauri pūta/Ziemasvētkus vēstīdams**” (T.dz.).

Valsts svētku dienā – LR proklamēšanas gadadienai veltīts literatūras izstāžu cikls (2 izst.) “Latvija! Tavs vārds ir dārgs un svēts!” (I.Breikšs), kur bērniem adresēta izstāde “**...neizmirsti: tu esi Latvija**” (O.Vācietis).

Latviešu autoru jubilejām veltītas bērnu un jauniešu literatūras izstādes (4):
“Labestīgajā, visām būtnēm labvēlīgajā pasaku pasaulē” (J.Zvirgzdiņam – 80);
“Kur no grāmatām runā skaudra, valdzinoša dzīves patiesība” (E.Birzniekam-Upītim – 150);
“V.Rūmnieka devums bērniem un jauniešiem” (V.Rūmniekam -70);
“Es esmu rudens putns, vēlais putns” (U.A.) (U.Auseklis – 80).

Atsaucāmies ar literatūras izstādēm (2) uz **populāru ārzemju bērnu rakstnieku jubilejām**, kā,

“Darbi visiem bērniem, kas tādi ir pēc gadiem un savā sirdī” (angļu bērnu rakstniekam Hjū Loftingam -135);

“Par viņu runā visa pasaule” (amerikāņu bērnu rakstniekam Voltam Disnejam – 120).

No jūnija sākuma pastāvīgi pieejama literatūras izstāde pa vecumu grupām “Bērnu/Jauniešu/Vecāku žūrija - 2021”, darbojas žūrija. Elektroniskās anketas

pagaidām ir aizpildījuši tikai 3 bērni, žūrijas darbs 2021. gadā ar visiem ierobežojumiem ir stipri bremsēts, un izskatās, ka būs lemts neveiksmei, jo pietrūks nepieciešamā ekspertu skaits.

Pastāvīgi pieejamas bērniem apritē esošās jaunākās grāmatas izstādē “Jaunākā literatūra bērniem un jauniešiem”; pie izstādes pēc vajadzības sniegta arī individuāla informācija par jaunieguvumiem.

No kopējā 2021. gadā uzlikto literatūras izstāžu skaita (63) bērniem un jauniešiem veltītas 10 literatūras izstādes, kas sastāda 16% no kopējā skaita.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums.

2021. gadā pagasta bibliotēka sadarbojās ar Bērzpils vidusskolas (no 1.augusta - pamatskolas) bibliotēku, tās vadītāju - skolotāju L. Kokoreviču - Projektu nedēļas laikā, meklējot un attālināti sniedzot nepieciešamo informāciju skolēniem patstāvīgajos pētnieciskajos darbos. Sadarbojos arī ar vairākām skolotājām – I. Madernieci, V.Reini-Rižo, kas pašas ir čaklas lasītājas pagasta bibliotēkā, un kas meklēja bibliotēkā nepieciešamo literatūru un materiālus skolas vajadzībām.

Sadarbība vērtējama pozitīvi.

8.Novadpētniecība.

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Bibliotēkā pastāvīgi tiek veikts nopietns novadpētniecības darbs.

Novadpētniecības darba virzieni 2021. gadā:

- Esošo novadpētniecības materiālu mapju regulāra papildināšana ar jaunāko informāciju par Bērzpils pagastu – presē, novada mājaslapā u.c. interneta vietnēs;
- Novadpētniecības krājuma papildināšana ar jaunākajiem iespieddarbiem;
- Esošo materiālu izdalīšana un apkopošana atsevišķās mapēs;
- Novadpētniecības literatūras un materiālu popularizēšana;

Sadarbība ar skolu, saietu namu, pagasta pārvaldi, Balvu CB , Briežuciema bibliotēku, Z.Loginu u.c.

Novadpētniecības krājums.

Pārskatot 2021. gadā veiktos pierakstus elektroniskajā dienasgrāmatā, redzams, kāds darbs veikts:

janvārī – apkopotas ziņas par ezeru nosaukumiem Bērzpils pagastā, nosūtītas 2 elektron. uzziņas; apkopota informācija par Barikāžu laiku A.Krivišai, pagasta kultūras darba organizatorei, ievietošanai Facebook , nosūtīti 5 elektr. dokumenti; papildus apkopota informācija par bērzpiliešiem - barikāžu dalībniekiem – Z.Loginai, “Vaduguns” žurnālistei, nosūtīts 1 elektron. dokuments;

februārī – pagasta vēstures izpētes darbs; apkopota informācija par bibliotēkā pieejamām digitālajām kolekcijām, kas ievietota bibliotēkas mājaslapā jaunizveidotā mapē *Digitālās kolekcijas pie Novadpētniecība*;

martā - novadpētniecības materiālu kārtošana pa kastēm un noformēšana; informācijas un fotogrāfiju apkopošana par Bērzpils represētajiem 1949.g. martā – A.Krivišai, ievietošanai Facebook, nosūtīti 8 elektroniskie dokumenti;

aprīlī – novadpētniecības darbs – Latgalei, Balvu reģionam, Bērzpils pagastam nozīmīgi dati laikraksta “Vaduguns” publikācijās u.c. iespieddarbos; apkopota no savāktajiem materiāliem koncentrētā veidā bibliotēkas vēsture, nobildēta izstāde, un sadarbībā ar A.Krivišu šī informācija ievietota Facebook; Bērzpils pagasta bibliotēkai – 75, informācijas un bilžu sagatave un nosūtīšana Z.Loginai – rakstam laikraksta “Vaduguns” lappusēs;

maijā – apkopota informācija un bildes par veco klubu Domopolē, nosūtīti 2 elektroniskie dokumenti; “Vaduguns” (1988-2009.gg.) lappušu pārlapošana, kas nonākuši bibliotēkā lietotāju vajadzībām no skolas internāta, kur ieeja apmeklētājiem ir liegta;

jūlijā - darbs ar attālinātajiem lietotājiem par Bērzpils pagasta novadpētniecības tēmām, nosūtīti 11 elektroniskie dokumenti;

augustā – izpētes darbs par pretošanās kustības dalībniekiem Valentīnai Kašai no Briežuciema, kura gatavojas izdot grāmatu, un Briežuciema bibliotēkai – par A.Gabrānu u.c., nosūtīti 15 elektroniskie dokumenti;

oktobrī, novembrī, decembrī – veco “Vaduguns” numuru pārļapošana;

decembrī – iestrādes prezentācijai par Bonifacovas muižas vēsturi A.Budžem veltītajos lasījumos.

Novadpētniecības darba popularizēšana.

Pie novadpētniecības literatūras un materiālu popularizēšanas katru gadu tiek daudz strādāts, bet lielākus pasākumus ierobežoja vīrusa izplatība.

Novadpētniecības krājumam ir iekārtots atsevišķs stūritis – lasītava, kur var apskatīties interesējošo, un palasīt attiecīgo literatūru, materiālus mapēs.

Lai popularizētu novadpētniecības literatūru un savāktos materiālus, un atsaucoties uz ievērojamiem notikumiem un novadnieku jubilejām, 2021. gadā bibliotēkā bija uzliktas **14 novadpētniecības literatūras un materiālu izstādes:**

- janvārī – **“Pieminot kordiriģentu Staņislavu Broku”** (95);
- janvārī – **“Barikāžu laiks – emocionāla pacēluma, izvēles un vienotības laiks** (Barikādēm – 30;bērzpilieši – barikāžu dalībnieki), publikācija Facebook, b-kas mājaslapā, presē;
- martā – **“Lubāna noslēpumu meklētāja”** (I. Lozei – 85);
- martā – **“To brīdi, dzimtene, vēl atminu** “(1949.g. 25.martā represētie bērzpilieši, un viņu atmiņas);
- martā – **“Ievērojamais devums Bērzpils folkloras apzināšanā”** (C. Apšeniekam - 115);
- aprīlī – **“Bērzpils pagasta bibliotēkas vēsture un šodiena** (Bērzpils pagasta bibliotēkai - 75), publikācija Facebook, b-kas mājaslapā, presē;
- maijā – **“Krucifiksi un maija dziedāšanas tradīcijas Bērzpils pagastā”;**
- jūnijā – **“Latviešu tautas sāpju un asaru diena”** (1941.g. 14. jūn. – 80 gadu atcere);
- jūlijā – **“Ievērojamā Benislavsku dzimta Bēržu draudzē”**(bīskapam J.Benislavskim – 285);
- jūlijā – **“Pieminot ievērojamo Bērzpils novadnieku Kazimiru Olekšu”** (ģenerālim K.Olekšam – 135);
- jūlijā – **“Sv. Annas Bēržu Romas-katoļu baznīcas vēsture un šodiena”** (26. jūl Bēržu baznīcai – 170);

- augustā – **“Bērzu Latvijas Romas-katoļu jaunatnes biedrības darbība”** (Pirms 95 gadiem Bērzu nodaļas dziedātāji piedalās Aglonā pirmajos LKJB dziesmu svētkos);
- septembrī – **“Daudzpusīgais un talantīgais novadnieks R. V. Putniņš”** (R.V.Putniņam – 140);
- oktobrī – **“Literāti – Bērpils novadnieki”** (Dzejnieces – L.Apšeniece, Z.Logina, I.Atpile-Jugane, B.Birkova un viņu darbi).

Bibliotēkā ir sagatavota pārskatāma informācija par novadpētniecības materiālu mapēm (kopumā ap 120), un ikdienā ir brīvi pieejama bibliotēkas apmeklētājiem.

2021. gadā papildināta ar jaunāko informāciju bibliotēkas mājaslapas sadaļa “Novadpētniecība”, kur elektroniski ir pieejama aktuāla jaunākā informācija šajā jomā. Pievienota sadaļa *Digitālās kolekcijas*, kur pieejama informācija par bibliotēkā pieejamām digitālajām kolekcijām, kuras gada laikā tika vairākkārt izmantotas, nosūtīti interesantiem vairāki elektroniskie dokumenti.

Novadpētniecības izstāžu bildes skatāmas bibliotēkas mājaslapā

<http://bibliotekas.lv/berzpils/pages/galerijas/2021.php>

Sadarbība novadpētniecības jomā.

Bibliotēkai bija laba sadarbība ar Saieta namu – kultūras darba organizatori A. Krivišu (bildes un info Facebook).

Sadarbojos ar Balvu CB Lasītavu (I. Bobrova, Kultūrvēstures datubāze).

Laba sadarbība bija ar Vaduguni (Z. Logina; 2 raksti – “Bērzpiliešu atmiņas ar gadiem nepazūd”//Vaduguns, Nr.9, 2021.g.2.febr. un “Kad darbs ir sirds aicinājums” (Bērpils pagasta bibliotēkai - 75)// Vaduguns, Nr.33, 2021.g.30.aprīlis.

Sadarbībai ar fotogrāfu I. Pliču ir savi plusi, saņemta dāvinājumā jaunizdotā grāmata “Latgales fotogrāfi laika ritumā XIX-XXI gadsimtā”.

Sadarbojos ar kolēģēm Bērzkalnes un Briežuciema bibliotēkās, sniedzot informāciju par Bērpils pagastu, par pretošanās kustības dalībniekiem u.c.

Sadarbība ar citiem uzteicama ne tikai, lai sagatavotu un sniegtu informāciju, bet arī lai ievāktu informāciju un fiksētu dažādas svarīgas norises saistībā ar pagastu..

Novadpētniecības materiālu, fotoattēlu digitalizācija.

2021. gadā digitalizēti 5 dokumenti ar 15 lappusēm – par bērzpiliešiem – barikāžu dalībniekiem (3) un pretošanās kustības dalībniekiem (12).

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības.

Katru gadu ir daudz darīts novadpētniecības jomā. Tomēr bibliotēka nekad neaizvieto muzeju, kas padziļināti ar visiem novadpētniecības jautājumiem strādā. Bibliotēkas vadītāja laiks ir krietni ierobežots, un brīvā laika lauku cilvēkam praktiski nav.

Tiek strādāts pie tām tēmām, kuras konkrētajā brīdī aktualizējušās, pēc kurām ir pieprasījums.

Katru gadu pavasarī un vasarā saistībā ar tūrisma aktivitātēm, kas 2021.gadā bija ierobežotas, aktualizējas jautājumi, informācija par Bērpils kultūrvēsturiskajiem objektiem, kur bibliotēka cieši sadarbojas ar saieta namu un pagasta pārvaldi. 2021. gadā saistībā ar vīrusa Covid-19 izplatību un ierobežojumiem tika sniegta attālināta

elektroniska informācija (nosūtīti 102 elektroniskie dokumenti) daudziem interesentiem par dažādām ar Bērzpils pagastu saistītām tēmām.

9. Projekti.

2021. gadā bibliotēka jau 19. gadu piedalās VKKF mērķprogrammas “Bērnu/Jauniešu/Vecāku žūrija: lasīšanas veicināšanas programma” projektu konkursā un gūst atbalstu. No LNB saņemtas 11 žūrijas grāmatas par 88 EUR. Patīkami, ka jau otrā gada projekta ietvaros tiek saņemts tik daudz žūrijas grāmatu.

Lielākā daļa žūrijas grāmatu tiek iegādātas par pašvaldības līdzekļiem, un tas sastāda lielāko daļu finansējuma bērnu grāmatām.

10. Publicitāte.

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem.

Visa jaunākā informācija saistīta ar bibliotēkas darbu un pakalpojumiem regulāri ievietota bibliotēkas mājaslapā <http://bibliotekas.lv/berzpils/>

Bibliotēkas apmeklētājiem, visiem interesentiem informācija par bibliotēkas vēsturi un darbību pieejama uz vietas bibliotēkā novadpētniecības stūrītī – lasītavā, elektroniski Word dokumentos, Balvu CB Kultūrvēstures datubāzē.

Aktuālākā informācija par norisēm bibliotēkā ievietota bibliotēkas standā “Aktuāla informācija”, lasāma bibliotēkas mājaslapā <http://bibliotekas.lv/berzpils/pages/publicitate.php>

Laikrakstā “Vaduguns” lasāmas divas Z. Loginas publikācijas par aktualitātēm bibliotēkā:

<http://balvurcb.lv/kb/index.php?View=afile&EntryID=1391&AttachID=1186&f=1>

<http://balvurcb.lv/kb/index.php?View=afile&EntryID=1389&AttachID=1162&f=1>

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi.

Pārskats par lasīšanas veicināšanas, informācijas resursu un bibliotēkas popularizēšanas pasākumiem 2021. gadā:

Pasākums	Skaits	Apmeklētāji	Piezīmes
Literatūras izstādes t.sk. bērniem	63 10		Atsevišķas izstādes
t.sk. tematiskas lit. un materiālu izstādes	6		Valsts un gadskārtu svētkiem, citām ievēroj. dienām
t.sk. novadpētniecības lit. un materiālu izstādes	14		Pagastam aktuālas vēstures tēmas, novadnieku jubilejas. Info un bildes ievietoti Facebook, 2

			publicācijas Vadugunī.
Literatūras izstāžu cikli (izstādes kopā, t.sk. bērniem)	2 (5, t.sk. 2)		LR dzimš. dienai., Ziemassvētkiem

2021. gadā noorganizēti **2 literatūras izstāžu cikli:**

LR proklamēšanas gadadienai – “Latvija! Tavs vārds ir dārgs un svēts!”(L.Breikšs)
– 2 izstādes;

Ziemassvētkiem – “Ar gaišām domām Ziemassvētki nāk” – 3 izstādes. Uzliekot literatūras izstāžu ciklus, 1 izstāde parasti ir adresēta bērniem.

Bibliotēkas krājuma popularizēšanai un, atsaucoties uz nozīmīgiem notikumiem sabiedriskajā dzīvē, **uzlikta 63 atsevišķas literatūras izstādes**, t.sk., tematiskas lit. un materiālu izstādes – 6; novadpētniecības literatūras un mater. izstādes – 14. No visām izstādēm bērniem adresētas 10 literatūras izstādes. Novērots, ka izstādēs uzliktās grāmatas vienmēr vairāk nonāk apmeklētāju uzmanības lokā un attiecīgi vairāk arī tiek izmantotas.

Visvairāk bibliotēka atsaukusies uz latviešu rakstnieku, dzejnieku jubilejām. Lai popularizētu latviešu autoru darbus, oriģinālliteratūru, lit. zinātnes grāmatas, uzlikta **22 atsevišķas literatūras izstādes latviešu autoriem**, kā, piemēram, Miervaldim Birzem (100), Jānim Veselim (125), Jānim Ezeriņam (130), Andai Līcei (80), Laimdotai Sēlei (80), Alfrēdam Krūklīm (100), Vizmai Belševicai (90), Dagnijai Zigmontei (90), Andrejam Pumpuram (180), Annai Brigaderei (160), Valdim Rūmniekam (70), Aleksandram Čakam (120) u.c. literātiem.

Liela vērība pievērsta latgaliešu tematikai. 2021. gadā uzlikta **5 literatūras izstādes veltītas ievērojamu latgaliešu atceres dienām:** Ingrīdai Tāraudei (50), Monikai Zīlei (80), Antoņinai Ločmelei (80), Jurim Cibulim (70), Jānim Streičam (85).

Vairākas literatūras izstādes (3) veltītas **ārzemju rakstniekiem – jubilāriem:** amerikāņu rakstniekam Džekam Londonam (145), angļu rakstniekam Hjū Loftingam (135), amerikāņu rakstniekam Voltam Disnejam (120).

Tāpat ar literatūras izstādēm (6) atsaucāmies uz ievērojamu aktieru, komponistu u.c. **profesiju pārstāvju jubilejām:** komponistam Raimondam Paulam (85), aktieriem Astrīdai Kairišai (80) un Gunāram Cilinskim (90), mūzikas darbiniekiem Imantam un Gido Kokariem (100), komponistam, muzikologam Oļģertam Grāvītim (95), grāmatniekam Aleksejam Apīnim (95).

Tematiskās literatūras un materiālu izstādes (6) bija uzlikta, sagaidot Valentīna dienu, Starptautisko Sieviešu dienu, Mātes dienu; gadskārtu svētkus – Lieldienas, Jāņu dienu; pieminot Baltijas ceļu 1989.g.23.augustā.

Uzlikta **14 novadpētniecības literatūras un materiālu izstādes.** (Tuvāk apraksts pie Novadpētniecības.)

11. Sadarbības tīkla raksturojums.

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām.

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes.

Bērzpils pagasta bibliotēkai ir izveidojusies laba sadarbība ar Bērzpils pagasta pārvaldi, kas uztur bibliotēkas telpas, iegādā nepieciešamo inventāru, aizved un atved

jaunās grāmatas no Balvu CB Apstrādes nodaļas, palīdz ar daudzu pagastā svarīgu notikumu iemūžināšanu u.c., pretī saņemot no bibliotēkas nepieciešamo vajadzīgo informāciju novadpētniecības jomā u.c.

Tāpat bibliotēkai ir izveidojusies laba sadarbība ar Bērzpils pagasta Saieta namu, tās vadītāju A. Krivišu. 2021.gadā viņa sociālajos tīklos Facebook ievietoja informāciju par bērzpiliešiem – barikāžu dalībniekiem, par bērzpiliešu deportācijām, par pagasta bibliotēkas jubileju u.c., cerot uz vietnes apmeklētāju atsaucību, kas arī attaisnojās. Atsaucās žurnāliste Zinaida Logina, kura publicēja “Vadugunī” 2 plašus rakstus par barikādēm un pagasta bibliotēku.

Bibliotēka sadarbojas ar Bērzpils vidusskolu, palīdzot ar dažādu informāciju gan skolēniem, gan skolotājiem, sadarbojas ar klašu audzinātājiem darbā ar parādniekiem u.c. Skolas vadība ir bijusi tik pretimnākoša pagasta pārvaldnieces lūgumam, ka skolas internātā ir ierādīta telpa bibliotēkas arhīvam, kur nolikt periodiskos izdevumus,

norakstītās grāmatas līdz nodošanai makulatūrā u.c. lieko inventāru, lai neaizņem bibliotēkā vietu, lai ir plašāka telpa apmeklētājiem.

2021. gadā bibliotēka sadarbojās arī ar Balvu CB Lasītavu, apmainoties ar aktuālu informāciju.

Aktīvi sadarbojamies ar Briežuciema bibliotēku, ar V.Kašu, apkopojot un nosūtot elektroniski dokumentus par pretošanās kustības dalībniekiem u.c.

20.01.2022

Bērzpils pagasta bibliotēkas vadītāja A.Griestiņa

Novadpētniecības izstādes Bērzpils pagasta bibliotēkā.

Barikādēm – 30. Foto J.Griestiņš. 21.01.2021

Bērzpils pagasta bibliotēkai – 75. Foto Z.Kubaka. 26.04.2021

<http://bibliotekas.lv/berzpils/pages/publicitate.php>

Bērzpils pagasta bibliotēkai - 75

2021. gadā Bērzpils pagasta bibliotēkai aprit 75 gadi. Aprīļa mēnesī bibliotēkā bija uzlikta izstāde ar bagātīgi apkopotiem materiāliem par bibliotēkas vēsturi, darbību, darbiniekiem u.c.

Bibliotēka dibināta 1946.gadā. Tā atradās Domopolē 1867.gadā celtajā skolas ēkā, kur darbojās Bērzpils ciema tautas nams. 1948.gadā pārvietota uz jaunuzcelto ciema izpildkomitejas ēku 2.stāva divās telpās. 1987. gada rudenī reizē ar ciema izpildkomiteju un sakaru nodaļu pārcēlās uz Bērzpils centru uz jauno divstāvu ciema izpildkomitejas ēku, kur bibliotēka tika izvietota 1.stāvā 3 nelielās telpās. Laikam ritot uz priekšu, pieaug prasības, ienāk datori, telpas paliek par šaurām. 2005.gada oktobrī bibliotēka pārceļas uz 18 dzīvokļu māju ar centrālo apkuri - bibliotēkas vajadzībām pārbūvētā 3-istabu dzīvoklī 1.stāvā. 2006.gadā bibliotēkā tiek ievilkts internets, pieslēgti pie interneta pirmie 2 datori.

Bibliotēkā strādājuši vairāki darbinieki: M.Berkels, A.Učelnieks, L.Jurkāne, St.Jaundžeikars, V.Ruņģe, B.Resne (Ķelle) (1953.-1959.); M.Ļvova (1959.-1969.); A.Šustere (Barkāne) (1969.-1977); V.Lūzeniece (1977.-1978.); S.Jurkāne (1978.-1979.); no 1979.gada 1.augusta - bibliotēkas vadītāja A.Griestiņa. Uz laiku kā aizvietotājas bibliotēkā strādājušas: Ā.Ķelle, V.Prole, P.Stepāne, A.Rakstiņa, A.Resne, B.Galeja, A.Sergeviča.

Uz 2021.gada 1.janvāri: bibliotēkas lasītāju skaits - 172, t.sk., bērni - 67; apmeklējumi - 2286, t.sk., bērni - 524; izsniegums - 4751, t.sk., bērniem - 682 (rādītāji salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem ir krietni mazāki vīrusa izplatības ierobežojumu dēļ). Bibliotēkas krājums - 8566 eks., t.sk., grāmatas - 6906 eks.

Bibliotēkā uz šodien darbojas 4 datori (1 darbiniekam, 3 - apmeklētājiem), 1 printeris, 2 multifunkcionālās iekārtas, skeneris. Internets ir bezmaksas. Apmeklētājiem tiek sniegti arī maksas pakalpojumi - kopēšana, drukāšana, skenēšana u.c.

Sakarā ar bibliotēkas nozīmīgo jubileju vietējā laikrakstā "Vaduguns" žurnāliste Z.Logina ievietojuši rakstu "*Kad darbs ir sirds aicinājums*", Nr.33, 2021.g. 30.aprīlī. Rakstu lasiet laikraksta mājaslapā:

<http://www.vaduguns.lv/>

http://www.vaduguns.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=204&Itemid=700

10.06.2021

A. Griestiņa

Par un ap izstādi "Barikāžu laiks - emocionāla pacēluma, izvēles un vienotības laiks" Bērzpils pagasta bibliotēkā

Par un ap literatūras un novadpētniecības materiālu izstādi "Barikāžu laiks - emocionāla pacēluma, izvēles un vienotības laiks".

2021. gada janvārī apritēja 30 gadi, kopš 1991. gada janvāra barikādēm, kad Latvijas neatkarības atbalstītāji aizstāvēja valsts brīvību pret militārām akcijām un neatkarības pretiniekiem. Barikādes bija nozīmīgs tautas pašapziņas un gribas izpausmes brīdis, kad cilvēki bija apņēmības pilni nosargāt savu zemi un brīvību. Tā bija unikāla nevardarbīgās pretošanās izpausme, masveidīga gatavība aizsargāties bez ieročiem, kad, Latvijas Tautas frontes aicināti, cilvēki izveidoja barikādes apkārt stratēģiski svarīgiem objektiem Rīgā un citur Latvijā.

Zināms, ka Rīgā barikādēs piedalījās 23 bērzpilieši un Bērzpils novadnieki.

Atsaucoties uz šo nozīmīgo un ievērojamo notikumu, Bērzpils pagasta bibliotēkā tika uzlikta bagātīga literatūras un novadpētniecības materiālu izstāde **"Barikāžu laiks - emocionāla pacēluma, izvēles un vienotības laiks"**. Pagasta kultūras darba organizatore A. Kriviša piedāvāja informāciju par izstādi un bērzpiliešiem - barikāžu dalībniekiem ievietot sociālajos tīklos - Facebook. Uz šo ievietoto informāciju tūlīt atsaucās mūsu novadniece - Vaduguns žurnāliste, arī barikāžu dalībniiece - Zinaida Logina. Viņa piedāvāja mums sagatavot plašāku informāciju par bērzpiliešiem - barikāžu dalībniekiem, kas arī tika izdarīts. Informācija tika apkopota no bibliotēkas izstādē uzliktās novadpētniecības literatūras un materiālu mapēm, kas regulāri ir papildinātas ar jaunāko informāciju par Barikāžu laiku 1991. gada janvārī. Nobildējām un aizsūtījām Zinai arī izstādes bildīti.

Liels bija mūsu pārsteigums, kad, pēc pāris dienām Vaduguni atverot, pamanījām, ka viss 7. lapas atvērums ir veltīts bērzpiliešiem - "Bērzpiliešu atmiņas ar gadiem nepazūd".

Paldies Annai un Zinai par sadarbību! Lai šis mūsu kopējais darbs ir kā veltījums bērzpiliešiem - Barikāžu aizstāvjiem - gan dzīvajiem, gan mūžībā aizgājušajiem -, kuri nebaidījās braukt uz Rīgu un sargāt barikādes, nezinot, kas viņus tur sagaida.

Aprakstu un bērzpiliešu atmiņas par tiem notikumiem varat izlasīt: Logina Z. Bērzpiliešu atmiņas ar gadiem nepazūd// Vaduguns, Nr.9, 2021. gada 2.februāris.

www.vaduguns.lv

10.02.2021

Bērzpils pagasta bibliotēkas vadītāja A.Griestiņa

4. *47 Vaduguns, M.33,*
Piektdiena • 2021. gada 30. aprīlis

1989. gada trīs Baltijas republiku vadošās tautas
kustības (Igaunijas Tautas fronte, Latvijas Tautas
fronte un Lietuvas "Sajūdis") uzturēja kursu uz pilnīgu
valstiskās neatkarības atjaunošanu.

Bērpils pagasta bibliotēkai - 75

Kad darbs ir sirds aicinājums

Zinaida Logina

Bērpils pagasta bibliotēkai šogad paliek 75 gadi. Bija pierasts, ka parastos apstākļos aprīlī notiek pasākumi Bibliotēku nedēļas ietvaros. Tas ir tematisks, kādēļ vadītāja ANNA GRIESTIŅA šogad akcentu uz zīmīgo gadskaiti liek tieši aprīļa mēnesī. Arī Anna bibliotēkāres darbā savā dzimtajā pusē aizvadījusi vairāk nekā četrus gadu desmitus, tāpēc droši var teikt, ka darbavietā ir viņas otrās mājas, bet grāmatas - mīlestība kopš skolas laikiem.

Jūs latkā, kad daudz sārujas par grūtībām, smaidāt un sakāt, ka uz darbu, kurā jau aizvadīti 42 gadi, joprojām ejat ar prieku. Kā tas iespējams?

- Jā, tā ir, turklāt esju ar patiesu prieku, jo darbs ir mans sirds aicinājums. Lai arī bibliotēkā darbi nekad nav padarāmi, man uzņemības un pacietības netrūkst, tāpēc katru dienu parasti sāku ar grūtākajiem darbiem.

Bibliotēka šajā laikā bieži mainījusi atrašanās vietu? Iezīmējiet grāmatu ceļu laiku lokos!

- Bērpils pagasta bibliotēka dibināta 1946. gadā. Sākumā tā atradās Domopole, 1867. gadā celtajā skolas ēkā, kurā darbojās Bērpils ciema tautas nams. Bibliotēkā toreiz bija 5902 eksemplāri grāmatu.

1948. gadā turpat Domopole uztvēra jaunu ciema izpilddarbojās komitejas māju un uz tās otrā stāva divām telpām pārcēla ciema bibliotēku. 1987. gada rudenī reize ar ciema izpilddarbojās miteju un sakaru nodaļu grāmatas atkal pārcēloja uz jaun-uzcelto divstāvu ēku Bērpils centrā, pretī vidusskolai. Kopš 2005. gada oktobra pagasta bibliotēka atrodas 18-dzīvokļu mājā ar centrālo apkuri - pārbūvētā trīsistabu dzīvoklī. 2005. gada 25. oktobrī notika svinīgi bibliotēkas atvēršanas

nākoša - iespēju robežās bibliotēkai līdzekļus neatteica.

Bērpils pagastā nav sava muzeja...

- ...jā, mums pagastā nav sava muzeja. Esmu neizpratnē, kā mūsu pagasta vadība un visa vietējā sabiedrība varēja pieļaut muzeja likvidēšanu skolas direktora Alvara Vilkašes laikā? Tā taču ir mūsu vēsture! Skolotāji Eleonora un Jūris Vaskinoviči novadpētniecības muzeja izveidošanai nesaviņģi ziedoja savus labākos gadus. Pamati bija, vajadzēja tikai atjaunināt un papildināt materiālus. Jēl, ka mums neatradās vairāk tādu sava novada vēstures entuziastu. Savāktie materiāli neatgriezīsies gājusi bojā. Nav vairs daudz to cilvēku, kuri bija tiešie kara, peckara, kolhozu laika un citu notikumu aculiecinieki, kuru atmiņas bija pierakstītas, savāktas fotografijas, izrakstīti materiāli no arhīviem. Kāpec mēs neprotam novērtēt savu līdzilvēku darbu, kamēr viņi ir starp mums?

Vai bibliotēka ir tā vieta, kur krājas materiāli, vēsture?

- Novadpētniecības darbam pastiprināti pievērsos ar 2001. gadu, kad pagasta priekšsēdētājs Alvars Kindzulis uzlika par pienākumu apkopot visu pieejamo informāciju par Bērpils pagastu. Materiāli bibliotēkā pamazām krājas. Pati brīnos, cik daudz gadu gaitā to ir sakrājis. Skolotiem tā ir ista informācijas krātuve. Bibliotēkā bijušas populāras tematiskās pēcpusdienas par novadpētnieciskām tēmām, kas skar ievērojamus novadniekus, piemēram, A. Eglājs, K. Bejislavskis, G. Mantefelis, L. Apšņeice, L. Atpile-Jūgane, B. Martuževa un citi. Arī dažādu svarīgu vēsturisku notikumu - deportācijas, Barikāžu laiks un citus. Iesakumā priekšgājot šādu pasākumus. Tomēr laika gaitā lielākus, kvalitatīvus pasākumus sākām organizēt sadarbībā ar Bērpils vidusskolu, saietu namu un pagasta pārvaldi. Šādas aktualitātes ļoti veicinājušas novadpētnieciskās informācijas uzkrāšanu

Foto - no personīgā arhīva

Anna Griestina izveido izstādi par Bērpils pagasta bibliotēkas darbību. Ja agrāk bibliotēku apmeklēja tikai lasītāji, tad tagad lielāka daļa bērnu un jauniešu informāciju labprātāk meklē internetā, nevis grāmatās.

patik romantiskā literatūra, arī vēsturiskie romāni, vīriešiem - detektīvi, trilleri, piedzīvojumu literatūra. Pirms pāris gadiem daudz lasīja psiholoģijas grāmatas, ezotērisku literatūru, grāmatas par dziedniecību, izmantoja vārdu nārcas, rokasgrāmatas svešvalodu apgušanai u.c., tagad mazāk. No bērniem

2000. gada 25. oktobrī notika svinīgi bibliotēkas atvēršanas svētki. Bibliotēkā uz šo laiku bija 9699 iespieddarbi.

Cilvēki savās atmiņās stāsta, ka bibliotēka bijusi arī Golvaru ciemā?

-Esmu pētījusi, un arī Balvu reģiona datu bāze, kurai pati iesniedzu vēstures datus, vēsta, ka piecdesmito gadu sākumā Bērzpils ciema padomes teritorijā nodibināta otra bibliotēka Golvaru ciemā. Tā slēgta ap 1969. gadu, jo pēdējos trīs gadus sabiedriskā kārtā tur strādāja Golvaru 8-gadīgas skolas skolotāja Tamāra Zelča, kura grāmatas lasītājiem izsniedza trīs reizes nedēļā.

Bibliotēkas atrašanās vietai ir nozīme?

-Protams, jo esam pagasta centrā, blakus atrodas skola, kaimiņos ir dzīvokļi. Līdz ar to palielinājas apmeklētāju un lasītāju skaits, bija iespējams vairāk organizēt dažādus pasākumus kā pieaugušajiem, tā bērniem. Es gan nerunāju par šo ierobežojumu laiku, mazliet kavējos atmiņās.

Kad sapratāt, ka mūcistēles un strādāsiēt tieši šo darbu?

-Grāmatas mīļēju jau bērnībā, daudz lasīju arī skolas laikā. Bērzpils pagasta bibliotēkā strādāju no 1979. gada 1. augusta - pēc Rīgas Kultūras un izglītības darbinieku tehnikuma beigšanas. Biju tikko apprecējusies, tāpēc Balvu vadība mani norīkoja darbā uz šejieni, jo bija vajadzīgs kvalificēts darbinieks. Ar Balvu pieaugušo un bērnu bibliotēku darbiniekiem biju iepazinusies, divus gadus strādājot praksē.

Kādas ir atmiņas no pirmajiem darba gadiem?

-Darbu sāku ar lielu entuziasmu. Vispirms sakārtoju katalogus, jo tos es uzskatīju par visgrūtāko un apnicīgāko darbu. Tajos vairākus gadus nebija ieviešinātas jauno un izņemtas norakstīto grāmatu kartītes. Vajadzēja savest kārtībā bibliotēkas darba rādītāju uzskaiti un izdarīt neskaitāmus citus darbus. Ar jaunajām grāmatām neiznāca daudz pastrādāt patstāvīgi, jo jau 1979. gada rudenī sākās bibliotēku darba centralizācija. Visas grāmatas komplekteja un apstrādāja centralizēti Balvu rajona bibliotēkas Grāmatu komplektešanas un apstrādes nodaļa. Apstrādātās grāmatas pieveda uz vietas bibliotēkā apmēram reizi mēnesī. Tās iegādājās par centralizētiem valsts līdzekļiem. Sākot ar 1994. gadu, naudu grāmatu iegādei sāka piešķirt pagastia pašvaldība. Nedaudz tika saņemti dāvinātumi. Apsīka regulārais plašais grāmatu pieplūdums bibliotēkā. Līdzekļi grāmatu un preses pasūtīšanai bija ierobežoti. Grāmatas iegādājās arī pati - Balvos, Rēzeknē, rūpīgi izsverot bibliotēkas lietotāju vēlnes un vajadzības. Grāmatu dārdzība pieauga, labi, ka pašvaldība bija ļoti saprotoša un pretim-

tes ļoti veicinājus novadpētnieciskās informācijas uzkrasumu un sistematizēšanu. 2020. gadā materiāli Novadpētniecības stūrtī tika tematiski sakārtoti pa kastēm un tagad uzskatāmi pieejami apmeklētājiem.

Par bibliotēkām parasti saka, ka viņi var daudz lasīt, ar to domājot arī darba laiku?

-Esmu pastāvīgā saskarē ar grāmatu un lasītāju. Ir liels gandarījums, kad cilvēki bibliotēkā var atrast sev noderīgu, interesantu lasāmvielu, bet skumīgi, ka bibliotēkas iespējas ir ierobežotas un nevar apmierināt visu tās lietotāju vajadzības. Pati esmu nešķirama ar grāmatu jau kopš bērnības, patieciņa savai mammai, ka viņa spējusi bērnos icaudzīnāt mīlestību un godbijīgu attieksmi pret grāmatām. Paši uz vietas kaut ko palasīt praktiski gandrīz nesamā laika, kad bibliotēkā ieteikt viņus interesējošas grāmatas, daudz jālasa un jāzina pašai, tāpēc lasu galvenokārt zīmā, jo sezonas laikā brīvais laiks paiet, strādājot savā pienācīgās saimniecībā.

Ko šajos laikos cilvēki lasa? Kāds ir jūsu lasītājs?

-Jāteic, ka pēdējo 10 gadu laikā pagastā un Bērzpils centrā palicis krietni mazāk cilvēku, tālāk ir arī mazāk bibliotēkas lietotāju. Nepierast kļūstums ir šajā virusa laikā, kad bibliotēkā ļoti pietrūkst bērnu - lasītāju čalu, tomēr ir daudz lasītāju, kuri ir uzticīgi bibliotēkai visos laikos. Sievietēm galvenokārt

matas svešvalodu apgušanai u.c., tagad mazāk. No bērniem visčāklākie lasītāji vienmēr bijuši sākumskolas vecuma bērni. Šajā vecumā lasa gandrīz visi. Tuvojoties pusaudža gadiem, intereses mainās, lasīšana vairs nav *topā*. Protams, tas neattiecas uz pilnīgi visiem. Visos laikos ir bijuši bērni, kuri daudz un regulāri lasa visus skolas gadus. Tikai šo bērnu ir palicis krietni mazāk. Runājot par pieaugušajiem lasītājiem, bibliotēkas pakalpojumus tagad mazāk izmanto studenti, bet visvairāk pusmūža cilvēki un pensionāri. Jauniešiem, kuri patikuši pagastā, ar dažiem izņēmumiem, bibliotēkas apmeklēšana nav tā iecienītākā nodarbe.

Tagad sakarā ar virusa izplatību bibliotēkas darbā ir neliels piekļusums. Tas jūtams lasītāju skaita ziņā un bibliotēkas apmeklējumos.

Zinu, ka par labu darbu esat saņēmusi arī apbalvojumus.

-Esmu Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības konkursa "pagasta bibliotēka - gaismas nesejs" uzvarētāja Latgalē 2011. gadā, šajā pat gadā apbalvota ar Balvu novada domes Atzinības rakstu. Paldies saviem bibliotēkas apmeklētājiem un sadarbības partneriem par uzticību un augsto darba novērtējumu. Tas ik dienu liek strādāt apzinīgi un akurāti.

SARMĪTE VORZA, bibliogrāfe Balvu Centrālās bibliotēkas novadpētniecības lasītavā:

-Jau kopš 1946. gada, mānnoties atrašanās telpām un darbiniekiem, Bērzpili pastāvējusi bibliotēka. Jāatzīst gan, ka, laikam ejot, bibliotēku funkcijas paplašinās. Mūsdienās pagasta bibliotēkars bezmaz vai ir kā universālais kareivis, cilvēks-orķestris, kurš ne vien pazīst savu lasītāju intereses un spēji viņiem ieteikt salstošas grāmatas, bet arī palīdz apgūt darbu ar datoru, strādā ar bērniem, rod atbildes uz visneiedomājamiem jautājumiem, brīvi orientējas dažādās datu bāzēs... Vietās, it īpaši, kur nav muzeja - bibliotēkars ir arī vietējās vēstures izziņātājs un saglabātājs.

Kopš 1979. gada Bērzpils pagasta bibliotēkas vadītāja ir Anna Griestīpa. Viennozīmīgi varu teikt, ka Anna ir bibliotēkas dvēselīte, gaismas neseja, kura nu jau vairākus gadu desmitus rūpējas, lai bibliotēka būtu vieta, kur vienmēr gribas iegriezties. Tā kā Annas sirdslīeta ir novadpētniecība, mums šajā jomā ir izveidojusies ļoti laba sadarbība. Ar lielu mīlestību rūpīgi vaktā un apkopota Bērzpils apkārtnes vēsture, ziņas par novadniekiem. Daļu no materiāliem Anna ir uzticējusi mums, un nu tie papildina Balvu Centrālās bibliotēkas novadpētniecības lasītavas krājumu, kā arī Balvu reģiona Kultūrvēstures datu bāzi. Vienmēr patīkami sadarbības ar Annu, jo zinu, ka darbs tiks paveikts kvalitatīvi, iedziļinoties niansēs, pārbaudot faktus. Prieks un lepmums atsaukt atmiņā Annas profesionālo, pārliecinošo un interesanto uzturēšanos mūsu bibliotēkas rīkotajos "Novadpētniecības lasītājus Alberta Budzes pīmpai" pagālušajā gadā, kur viņa prezentēja savu pētījumu "Bērzu Romas katoļu draudze un Sv. Annas Bērzu Romas katoļu baznīca: vēstures lappuses".

Lai Bērzpils pagasta bibliotēkai kupls lasītāju pulkš! Lai lasītprieks, zinātkāre, radošums virmo gaisā! Lai Annai laba veselība, spēks, možs gars, lai darbi sokas!

Barikādēm - 30

Bērzpiliēšu atmiņas ar gadiem nepazūd

Bērzpils pagasta bibliotēkas vadītāja ANNA GRIESTIŅA, gatavojot literatūras un materiālu izstādi "Barikāžu laiks – emocionāla pacēluma, izvēles un vienotības laiks", apkopojusi sava pagasta barikāžu dalībnieku atmiņas no dažādiem avotiem. Izstādē skatāmi iespieddarbi, arī grāmata "BJA TĀDS LAIKS... 1991... Janvāra barikādes", CD "1991. gads. Barikādes. Balvu rajons", vairākas novadpētniecības materiālu mapes, no kurām lasītājiem piedāvājam īsus atmiņu izvēlumus. LTF Bērzpils nodaļas priekšnieks savulaik bijis Jānis Zeļčs, daudz atmiņu stāstu ir arī Annai Dreimaneī, vēstures skolotājai Anitai Stepanovai. Laiks iet, bet atmiņām nedrīkst ļaut izgaist.

Anna Griestīņa neslēpi, ka daudz tautfrontisti aizgājuši mūžībā, bet dzīve atmiņas atstājusi gan grāmatu autoriem, gan laikraksta "Vaduguns" žurnālistiem, vēsturniekiem un muzeju darbiniekiem. Ilggadējā bibliotekāre uzskata, ka atmiņu liesmiņas nedrīkst nodzēst nekādi vēji, tām jāplīvo, jāslēdza un jāpālek Latvijas vēstures atmiņās mūžīgi. Ar barikāžu dalībnieka piemiņas zīmi apbalvoti 20 bērzpiliēši un novadnieki.

Emocionāli skaists, smags un drosmi prasošs laiks

Atmiņas dalījies bijusi bērzpiliēte RASMA ZVEJNIEČE: "Šo laiku, pirmkārt, atceros kā ļoti skaistu, emocionāli skaistu laiku. 1991. gada Latvijas pirmoreiz atnāca ar stundas atskirbu no Padomju Savienības laika, tas bija pirmais jaunais gads, kas sīkās nevis ar Kremļa kurantu skaņām, bet ar "Dievs, svētī Latviju". Šo laiku atceros kā smagu laiku. Strauji palielinājās nodokļi, celās cenas. Partijas taloni. Samniecības preces pēc sarakstiem. Rajona izpildkomitejas sēdes skatīja tādus

organizēju lielu sapulci, kurā apskaidroju radušos situāciju valstī un aicināju pietiekties brīvprātīgi. Uzreiz turpat darbinācs pietecās kādi pieci vai seši cilvēki, pārējie bija jāpārliecina. Tas, manuprāt, ielcināja par daudz mūsu iedzīvotāju bailēm braukt uz barikādēm. Uzskatu, ka bez barikādēm neatkarības atgūšana Latvijai būtu daudz grūtāka un ar daudz lielāku upuru skaitu. To, ka bija barikāžu dalībnieks, nenožēloju. Zināms lepmums ir, ka esmu devis savu ieguldījumu valsts neatkarības atgūšanai."

DAINA SANGOVICA (toreiz Livzence) savas atmiņas 2006. gada 13. janvārī raksturojusi: "Mēs, bariņš cilvēku, kuri braucām no saimniecības "Bērzpils", vēl pirms iebraukšanas Rīgā uzzinām, ka mūsu vieta būs Zaķusala pie televīzijas torņa. Viss ir organizēts, cilvēki zina savu vietu un uzdevumu. Nakts, ugunsgrūdi atstāja dziļu iespaidu. Man likās, ka tā ir kāda filma. Toreiz bija gan bāsi, gan romantiski. Bailes jau barā pazūd, pie ugunsgrūda dziedājām. Nepārtraukti zlemas aukstuma vareja tikt pie siltas tējas, buljona, maizītiem un pīrādzīņiem. Partiju nesa iedzīvotāji, piegādāja dažādi ēdināšanas uzņēmumi, mums arī katram bija savas maizītes iedotas līdz no mājām. Tas bija viens liels uzdrīkstēšanās un nevardarbīgas pretošanās paraugs. Padomju armijai un karaspēkam bija mācīts, kā rīkoties, kad uz viņiem šauj, bet nebijā mācijas, ko dari, kad uz teļām ir daudz cilvēku, ugunsgrūdi un dziesmas. Tieši ar šo nevardarbīgo pretošanos Latvija panāca savu neatkarību un kļuva par vienu no pasaules unikālākajiem brīvības cīņu piemēriem."

ZIGRIDA KUBAKA intervijā Bērzpils vidusskolēniem atzinusi, ka došanās uz Rīgu nenožēlo, jo cilvēku masas palīdzēja nosargāt barikādes, un viņa lepojas, ka tajās piedalījies.

JURIS STEPANOVŠ (miris): "Izjūtas Rīgā bija dažādas un daudz. Visi, protams, turējās braši, uztraukumu centāmies neizrādīt, tomēr tas valdīja. To neviens nevarēja zināt, kas

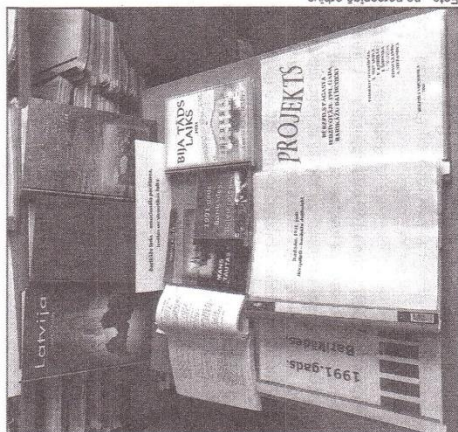

Foto - no personīgā arhīva

Bērzpiliēši atceras barikāžu laiku. Bērzpils pagasta bibliotēkas vadītāja Anna Griestīņa izvēlējusi izstādi "Barikāžu laiks – emocionāla pacēluma, izvēles un vienotības laiks".

Fakti

- Kopš 1996. gada janvāra ar Barikāžu dalībnieka piemiņas zīmēm apbalvoti vairāk nekā 30 tūkstoši barikāžu aizstāvjū.

sarakstiem. Rajona izpildkomitejas sēdes skatīja tautas iedzīvotājus kā patērētāju biedrības *sakrīvētās* cenas skolu kopgaldos. Izdalīja divu mēnešu cukura normu. Šis laiks prasīja drosmi, jo tas bija izveles laiks. Barīkādēs ir divas puses, barīkādēs nevar stāvēt pa vidu. Bija pirmoreiz demokrātiskās vēlēšanas ievēlētā Augstākā Padome, kurā visi trīs no Balvu rajona ievēlētā deputāti – Andris Ligoitis, Jūris Cibulis un Kazimīrs Šjakota – bija Tautas frontes kandidāti.”

Aktīvākā atbalsta grupa - Bērzpili

“Balvos organizatoriskais un informatīvais darbs notiek Latvijas Tautas frontes (LTF) Balvu nodaļas mitnē. Šeit strādā un barīkažu sargātāju braucienus koordinē Baiba Volka, Silvija Zujāne un Vilis Bukšs. Kā viena no aktīvākajām LTF atbalsta grupām tiek minēta Bērzpils grupa ar 17 cilvēkiem Pētera Rakstīpa vadībā, kas uz Rīgu aizbrauca 1991. gada 16. janvārī. 15. janvārī aizbrauca aizsargi Jāņa Bondara vadībā un 4 cilvēku sakarmieku grupa Vitolda Aukļa vadībā.” Ziņas par bērzpiliešiem- barīkažu dalībniekiem apkopojis klubs “Vairogs”: -14. janvārī pievakarē uz Rīgu aizbrauc sakarmieku grupa Vitolda Aukļa vadībā (4 cilvēki). Apsargā Radioteleju torni, Kengaraļa ATS (Sakaru mezglus); 15. janvārī aizbrauc aizsargi Jāņa Bondara vadībā; 16. janvārī plkst. 04.00 no Balviem uz Rīgu ar autobusu LAZ izbrauc p/s “Bērzpils” grupa (16 cilvēki) Pētera Rakstīpa vadībā. Atgriežas atpakaļ Balvos 17. janvārī plkst. 15.00. Šīs grupas sastāvā ir Pēteris Rakstīps, Valdis Apsenieks, Ainārs Klikačs, Zigrida Kubaka, Ilmārs Kūbaks, Jānis Počevs, Pēteris Pugačs, Jūris Stepanovs, Jānis Vasariņš, Daina Livzeniece (tagad Sangoviča), Jānis Žekars, Andrejs Bondars, Jāzeps Griestiņš, Ainārs Lauskiniēks, Aivars Pīternieks, Aivars Rakstīps. Viņi apsargā televīziju, bet Radio namu individuāli kopā ar citiem sargā Inese Vasariņa.

No Barīkažu dalībnieku atmiņām

PĒTERIS RAKSTĪPS: “Braucienus uz barīkādēm organizēju kā pagasta padomes priekšsēdētājs un aktīvs LTF biedrs. Braucot uz barīkādēm, galvā bija tikai viena doma – godam izpildīt tos uzdevumus, ko mūsu grupai uzlika barīkažu organizēšanas šabā Rīgā....uz Rīgu manīs organizētajā grupā aizbrauca 17 cilvēki. Pirms brauciena Bērzpils darbiniecā

neizrādīti, tomēr tas valdīja, jo neviens nevarēja zināt, kas mūs var sagaidīt, kā notikumi attīstīsies tālāk. Mūs, bērzpiliešus, nozināja aizsargi TV tornī Zaķusalā. Mēs iztikām ar ugunsgrūdu, kuram uz rīta pusi atpūrkās malkas, un autobusu, kur bija tikpat auksti kā lauka. Nebija tik daudz benzīna, lai visu laiku to darbinātu. Manuprāt, barīkādēm bija izšķiroša nozīme, lai pierādītu, ka latviešu tauta ir nolēmusi atgūt neatkarību un cīnīties līdz to panāks, kā arī to, ka latvieši spēj būt vienoti.”

ILMĀRS KUBAKS: “... mūsu autobusam vieta tika pie vienas no trim torņa kājām. No iepriekšējiem sargātajiem bija palicis vēl degošs ugunsgrūds, atlika vien piemest malku. Tā, pie ugunsgrūda sēdētāmi un ik pa brīdīm mums klāt pienāca vecāki cilvēki un piedāvāja gan cigaretes, gan karstu tēju ar maizītēm. Ik pa brīdīm mūs apciemoja arī patruļnieki un informēja par notiekošo. Mums paziņoja, ka OMON vienība ar kuteri dodas Zaķusalas virzienā. Visi salas aizstāvi devās krasta virzienā un gaidīja, kas notiks tālāk. Nekas nenotika, bet nakts un nākamā diena pagāja satraukumā. Vakarpusē mums atbrauca maīpa, un varējām doties mājup.”

ANDREJS BONDARS: Intervija skoleniem sastājis: “Tā kā tajā laikā strādāju padomju saimniecībā “Bērzpils” par autobusa šoferi, tiku nozīmēts vest cilvēkus uz Rīgu, uz barīkādēm. Doma bija dažādas, bet ball nebija.”

VITODS AUKĻIS (miris) stāstījis, kā aizbraucis uz Rīgu ar trim pazīstamiem pušiem no Krīšpīļu puses, kuriem mašīnā bijusi brīva vieta. “Iebraucot Rīgā, manijām armijas vīru rosinu, šur tur jau stāvēja kāds bruņu transportieris, kā arī ar automātiem bruņoti vīri. Mūsu mašīnu virzīja Ultroras virzienā, kur norādīja, ka mūsu objekts bus radio raidītāji. Garastāvoklis šajās dienās bija normas robežās. Rīgā dega ugunsgrūdi, bija karsta tēja, dziedāja patriotiskas dziesmas.”

Izveido klubu “Vairogs”

2000. gada 11. aprīlī kā 1991. gada barīkažu dalībnieku biedrības filiāle izveidojās Balvu klubs “Vairogs”. Starp kluba dibinātājiem bija arī bērzpilietis Vitolds Auklis, kurš bija aktīvs palīgs barīkažu dalībnieku apzināšanā un citās aktivitātēs.

● **Latvija barīkādēs par svarīgu objektu aizsargāšanu piedalījās 50 tūkstoši cilvēku.**

● **1991. gada barīkažu dalībnieka piemiņas zīme ir Latvijas Republikas valsts apbalvojums, kas nodibināts, lai godinātu aktīvos Latvijas neatkarības aizstāvjus — barīkažu dalībniekus. Piemiņas zīmi piešķir barīkažu dalībniekiem par 1991. gada janvārī un augustā pārdīto drošsirdību, pašizliedzību un iniciatīvu, par ieguldījumu organizatoriskajā un apgādes darbā, kā arī tām personām, kuras morāli un materiāli atbalstīja 1991. gada barīkažu dalībniekus.**

● **1991. gada barīkažu dalībnieka piemiņas zīme ir ozollapu vainagota vairoga veida medaļa 4 cm diametrā, uz kuras attēlots lauva, kas tur mazāku vairogu ar sakrustotām atslēgām. Vīrs pamatvairoga ir uzraksts “LR 1991”, bet piemiņas zīmes otrajā pusē — uzraksts “Par Latviju”. Piemiņas zīme nesājama uz sarkanbaltsarkanās 30 mm platas lentes, turklāt tikai svētkos un svinīgos gadījumos, bet ikdienā atļauts nēsāt piemiņas zīmes mazo nozīmīti 20 mm diametrā vai piemiņas zīmes lentes atgriezumā.**

Kluba mērķis – Atmodas ideālu saglabāšana, popularizēšana un tālāka attīstība. Klubs organizēja vairākus valsts apbalvojuma pasniegšanas pasākumus. Tā 2001. gada 5. janvārī bijušās Balvu muižas zālē piemiņas zīmes saņēma 90 dalībnieki. Otrs pasākums organizēts 2002. gada 30. augustā, kad uzpelnēju kluba “Krams” zālē piemiņas zīmes saņēma vēl 39 Balvu rajona dalībnieki. Dalībniekiem, kuri nevarēja ierasties uz pasākumiem, piemiņas zīmes pasniegta mājās, pie viņiem ieradās kluba “Vairogs” priekšsēdētāja Silvija Kupriša, vietnieks Vilis Bukšs un valdes loceklis Leontījs Vizulis (miris). Kopā no Balvu rajona ar piemiņas zīmi ir apbalvoti 271 cilvēks – tie ir īpašās brīvprātīgo vienības sargi, kuri sargāja objektus ne tikai Rīgā, bet arī Balvos un rajonā, barīkažu dalībnieki, kuri gan kolektīvi, gan individuāli brauca uz Rīgu sargāt Zaķusalu, Ministru padomi un citus svarīgus objektus, grupu un braucienus organizatori, žurnālisti, muļtnieki, kuri atradās uz robežas.

Lappusi sagatavoja Z. Logina